

NORMALNE SERCE W TEATRZE POLSKIM W POZNANIU

„Normalne serce”, głośny dramat Larry’ego Kramera, wraca po trzydziestu latach na deski Teatru Polskiego w Poznaniu w nowym przekładzie Mike’ego Urbaniaka.

„Normalne serce” to w dużej mierze autobiograficzna sztuka, w której oczami głównego bohatera oglądamy wybuch i rozwój epidemii HIV/AIDS w Nowym Jorku w pierwszej połowie lat osiemdziesiątych ubiegłego wieku, i walkę grupy aktywistów o życie swoje, swoich najbliższych i całej gejowskiej społeczności. Sztuka tworzona w samym środku opisywanych wydarzeń przez jednego z jej głównych bohaterów jest wstrząsającym świadectwem najbardziej dramatycznego rozdziału w historii gejowskiej społeczności. Pierwowzorami wszystkich postaci dramatu są prawdziwi ludzie.

„Normalne serce” wystawiono po raz pierwszy w nowojorskim The Public Theatre prowadzonym przez legendarnego Josepha Pappa w sierpniu 1985, czyli w miejscu i czasie, w którym toczy się akcja sztuki. Zagrano ją prawie trzysta razy przy pełnej widowni. Rok później dramat znalazł się na deskach londyńskiego Royal Court Theatre. Grający rolę Neda Martin Sheen dostał za nią nominację do Olivier Award – najważniejszej brytyjskiej nagrody teatralnej, a po przeniesieniu spektaklu do Albery Theatre, Oliviera za rolę Felixa zdobył Paul Jesson.

Kolejne sceniczne wersje „Normalnego serca” powstawały m.in. w Los Angeles (1986, Neda grał laureat Oscara Richard Dreyfuss) i ponownie w Londynie (w 1988 roku w teatrze Uniwersytetu Cambridge Felixa grał Nick Clegg, niedawny wicepremier Wielkiej Brytanii). W 1993 roku w Nowym Jorku czytanie sztuki zorganizowała Barbra Streisand (rolę Neda czytał Kevin Bacon), która zakupiła potem prawa do jej ekranizacji.

W latach dwutysięcznych dramat doczekał się czterech wystawień w USA i Kanadzie. Pierwszego w 2002 roku na Broadway’u. Ellen Barkin za rolę Dr Emmy Brookner i John Hickey za rolę Felixa otrzymali wówczas nagrody Tony, a Jim Parsons za rolę Tommy’ego dostał Drama Desk Award.

Kiedy Barbra Streisand sprzedała prawa do ekranizacji HBO, w 2014 roku na ekrany telewizorów weszło „Normalne serce” w reżyserii Ryana Murphy’ego. Neda zagrał Mark Ruffalo, Felixa – Matt Bomer, Dr Emmę Brookner – Julia Roberts, a Tommy’ego – Jim Parsons. Film i jego twórcy dostali w sumie trzydzieści nominacji do różnych nagród i wygrali dziesięć z nich, m.in. Emmy dla najlepszego filmu. Matta Bomera za rolę Felixa nagrodzono Złotym Globem.

Polska prapremiera „Normalne serca” w przekładzie Małgorzaty Semil i reżyserii Grzegorza Mrówczyńskiego odbyła się 18 września 1987 roku na deskach Teatru Polskiego w Poznaniu. Zagrali w niej: Mariusz Puchalski, Wojciech Kalinowski, Andrzej Szczytko, Wojciech Siedlecki, Mariusz Sabiniewicz, Grzegorz Mrówczyński, Piotr Zawadzki, Piotr Wypart, Irena Grzonka, Wiesław Krupa, Michał Frydrych, Aleksander Podolak i Leszek Wojtaszak.

Krytyka przyjęła spektakl przychylnie, podkreślając ważkość tematu, świetne kreacje Mariusza Puchalskiego i Wojciecha Kalinowskiego oraz oszczędną i udaną scenografię Mariana Iwanowicza.

Jacek Sieradzki pisał wówczas w „Polityce”: „W Poznaniu powstał spektakl imponujący taktem, dyskrecją i rzetelnością (co podkreślam tym chętniej, że w tym właśnie teatrze z taktem, dyskrecją i rzetelnością bywało rozmaicie). Grzegorz Mrówczyński nie dopuścił do żadnych kpinek z pedałów ani – co może nawet istotniejsze – do demonstrowania wobec bohaterów sztuki poczucia wyższości. Wydobył ze sztuki wszystkie jej zalety: wartkość akcji, świetnie zarysowane konflikty, także inteligentny, wisielczy humor. Umiał nakreślić – cienko! – skomplikowane niekonwencjonalne stany uczuciowe tych nadwrażliwych ludzi żyjących wśród umierających codziennie przyjaciół. Powstało przedstawienie bardzo pięknie uczące tolerancji wobec innych, nietypowych, odmieńców”.

Organizatorem czytania, które się odbędzie 21 września 2017 jest Stowarzyszenie Grupa Stonewall, poznańska organizacja LGBT+. Czytanie odbywa się w ramach Poznań Pride Week przy wsparciu Teatru Polskiego w Poznaniu. Reżyserem czytania jest Mike Urbaniak, a wystąpią w nim: Tomasz Nosinski (aktor Teatru Studio w Warszawie), Robert Wasiewicz (aktor Teatru Studio w Warszawie), Piotr Trojan, Paweł Tomaszewski, Konrad Cichoń (aktor Teatru Polskiego w Poznaniu), Piotr B. Dąbrowski (aktor Teatru Polskiego w Poznaniu), Adam Machalica, Joanna Droza i Maria Magdalena Kozłowska.

Czytanie odbędzie się na dużej scenie Teatru Polskiego. Wstęp wolny. Obowiązują bezpłatne wejściówki do odbioru w kasie teatru (rezerwacja: 61 852 05 41, rezerwacja@teatr-polski.pl).